

**СИЛАБУС**  
 навчальної дисципліни  
**«Економіка місцевого розвитку»**

|                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Рівень вищої освіти                                         | Другий (магістерський) рівень                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Код і найменування спеціальності                            | 051 Економіка                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Тип і назва освітньої програми                              | освітньо-професійна програма Економіка місцевого розвитку                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Курс, семестр                                               | 1 курс, 2 семестр.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни | Загальна кількість годин – 120 год.<br>Кількість кредитів – 4,0<br>Лекції – 18<br>Практичні 22<br>Самостійна робота - 80<br>Форма семестрового контролю – екзамен                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Мова(и) викладання                                          | державна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Навчально-науковий інститут кафедра                         | ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій<br>Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Контактні дані розробника(ів)                               | Медвідь Вікторія Юріївна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор, ауд. 420 (навчальний корпус 4)<br>e-mail viktoriia.medvid@pdaa.edu.ua<br>сторінка викладача:<br><a href="https://www.pdaa.edu.ua/people/medvid-viktoriya-yuriyivna">https://www.pdaa.edu.ua/people/medvid-viktoriya-yuriyivna</a>                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ</b>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Статус навчальної дисципліни                                | Обов'язкова навчальна дисципліна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Передумови для вивчення навчальної дисципліни               | Відсутні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Компетентності                                              | <b>загальні:</b><br>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.<br>ЗК 9. Здатність обґрунтувати дії та рішення щодо місцевого розвитку в мінливому економічному середовищі.<br><b>спеціальні (фахові):</b><br>СК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку<br>СК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.<br>СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання. |
| Результати навчання                                         | ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.<br>ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.<br>ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.<br>ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.</p> <p>ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.</p> |
| <b>РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: соціальна свідомість, емпатія, емоційний інтелект, міжособистісні комунікації, здатність логічно й системно мислити, працювати в команді, креативно мислити тощо.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| критично актуалізувати та доповнювати знання щодо основних понять, механізмів і інструментів місцевого економічного розвитку та удосконалити вміння, що забезпечують здатність здобувачів їх використовувати, готувати рішення щодо місцевого економічного розвитку, забезпечувати їхню інституційну підтримку.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Тема 1. Вступ до місцевого економічного розвитку.</p> <p>Тема 2. Сприятливе середовище для МЕР та готовність громади.</p> <p>Тема 3. Еволюція місцевого економічного розвитку: вітчизняний та світовий досвід</p> <p>Тема 4. Управління МЕР.</p> <p>Тема 5. Інституційне забезпечення МЕР.</p> <p>Тема 6. Сприяння розвитку підприємництва громади.</p> <p>Тема 7. Залучення нового бізнесу та інвестицій.</p> <p>Тема 8. Соціальне та жіноче підприємництво.</p> <p>Тема 9. Розвиток трудових ресурсів.</p> <p>Тема 10. Маркетинг і брендинг території.</p> <p>Тема 11. Механізми фінансування місцевого економічного розвитку.</p> <p>Тема 12. Критерії та принципи «доброго демократичного врядування».</p> <p>Тема 13. Демократія участі в МЕР.</p> <p>Тема 14. Форми взаємодії з громадськістю</p> <p>Тема 15. Гендерна рівність і місцевий економічний розвиток.</p> <p>Тема 16. Моніторинг місцевого економічного розвитку та оцінювання результатів.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>МЕТОДИ НАВЧАННЯ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</b><br/> словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення; бесіда;</i><br/> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i><br/> практичні методи: <i>робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анування, підготовка реферату/довідки;</i></p> <p><b>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності</b><br/> методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i></p> <p><b>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:</b><br/> інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм», кейс метод, комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i></p> <p><b>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</b><br/> методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i><br/> методи письмового контролю: <i>самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i><br/> методи самоконтролю: <i>самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</i></p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Наведені у Додатку до силабусу                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| навчання                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ</b>                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| - щодо термінів виконання та перескладання                                                                                                                                               | здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.<br>Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| - щодо академічної доброчесності                                                                                                                                                         | Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.<br>Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: <a href="https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist">https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</a>                               |
| - щодо відвідування занять                                                                                                                                                               | Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| - щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти                                                                                                                        | На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету<br><a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| - щодо оскарження результатів оцінювання                                                                                                                                                 | Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.<br>Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.<br><a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf</a> |
| <b>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</b>                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>Основні:</b></p> <p>1. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: корисні поради та кращі практики: посібн. для місцевої влади та бізнесу. URL: MER_2021_WEB.pdf</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

2. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: практич. посіб. URL: <http://surl.li/mwukb>.

3. Місцевий економічний розвиток – шлях до процвітання громади : Посібник з основ теорії і практики МЕР / Джордж Едвард (Тед) Треллер, керівник авторського колективу / Перекл. з англ. – Федерація канадських муніципалітетів / Проект «Місцевий економічний розвиток міст України», 2014. 119 с.

#### Допоміжні:

1. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади / За заг. ред. доктора наук з державного управління, професора, Заслуженого юриста України В. М. Олуйка; Програма Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні». – Київ: Ваіте, 2017. 432 с.

2. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. К, 2017. 121 с.

3. Ткачук А. Ф. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль). К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 96 с.

4. Еволюція місцевого економічного розвитку в Канаді – аналіз концепцій, практичні рішення та кращі практики // Проект «Місцевий економічний розвиток міст України (ПРОЕКТ МЕРМ)». – 2012. – 50 с.

5. Петрик І.В., Горобець К.О., Даденко М.Д. Особливості місцевого економічного розвитку об'єднаних територіальних громад. Серія: Економіка та підприємництво, 2022 р., № 1 (124). URL: [http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2022/1\\_2022/8.pdf](http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2022/1_2022/8.pdf)

6. Круглашов А., Бурега В. Здобутки і труднощі в реалізації децентралізації влади в Україні. Аспекти публічного управління. 2021. № 9(2)

7. Пальчук В. Розвиток економічного потенціалу громад у рамках реформи з децентралізації. Україна: події, факти, коментарі. 2018. №11. С. 38–50.

8. МакМаллін К. Місцевий економічний розвиток – це постійна синергія дій бізнес-спільноти, влади, громадянського суспільства та наукових кіл. URL: <http://pleddg.org.ua/ua/2016/kent-makmallin/>

#### Інформаційні ресурси:

1. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

2. Портал «ПроРозвиток». URL: [Про розвиток – Інструменти економічного розвитку територій \(pro-rozvytok.com\)](http://pro-rozvytok.com)

3. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/>

4. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

6. Мережа аналітичних центрів України. Офіційний веб-портал URL: <http://www.intellect.org.ua>

Агенція місцевого економічного розвитку Яворівщини. URL: <http://amer.org.ua/pro-nas/activity/mistsevij-ekonomichnij-rozvitok/>

#### Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

## СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

### Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

| Назва теми                                                                       | Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання |                                              |           |                         | Разом      |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-----------|-------------------------|------------|
|                                                                                  | Опитування<br>(участь в дискусії)                                                 | Виконання вправ<br>на практичних<br>заняттях | Тести     | Виконання завдань<br>СР |            |
| Тема 1. Вступ до місцевого економічного розвитку.                                | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 2. Сприятливе середовище для МЕР та готовність громади.                     | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 3. Еволюція місцевого економічного розвитку: вітчизняний та світовий досвід | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 4. Управління МЕР.                                                          | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 5. Інституційне забезпечення МЕР.                                           | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 6. Сприяння розвитку підприємництва громади.                                | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 7. Залучення нового бізнесу та інвестицій.                                  | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 8. Соціальне та жіноче підприємництво.                                      | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 9. Розвиток трудових ресурсів.                                              | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 10. Маркетинг і брендинг території.                                         | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 11. Механізми фінансування місцевого економічного розвитку.                 | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 12. Критерії та принципи «доброго демократичного врядування».               | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 13. Демократія участі в МЕР.                                                | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 14. Форми взаємодії з громадськістю                                         | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 15. Гендерна рівність і місцевий економічний розвиток.                      | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Тема 16. Моніторинг місцевого економічного розвитку та оцінювання результатів.   | 1                                                                                 | 1                                            | 2         | 1                       | 5          |
| Екзамен                                                                          | 20                                                                                |                                              |           |                         | 20         |
| <b>Разом</b>                                                                     | <b>16</b>                                                                         | <b>16</b>                                    | <b>32</b> | <b>16</b>               | <b>80</b>  |
| <b>Разом</b>                                                                     |                                                                                   |                                              |           |                         | <b>100</b> |

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання вправ на практичних заняттях:

| Рівень опанування РН відповідної навчальної програми | Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача                                                                                                                    | Кількість балів |
|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Високий                                              | Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті                                                         | 1               |
| Достатній                                            | Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.                                                                                                  | 0,7             |
| Середній                                             | Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.                                                                         | 0,5             |
| Низький                                              | Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Незначна активність або пасивна поведінка на занятті. | 0,3             |
| Незадовільний                                        | Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.                                                                                                                                    | 0               |

- розв'язування тестів:

| Рівень опанування РН відповідної навчальної програми | Кількість правильних відповідей на тестові завдання | Кількість балів |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------|
| Високий                                              | вірні понад 90% відповідей                          | 2               |
| Достатній                                            | 80-90% відповідей вірні                             | 1,5             |
| Середній                                             | 70-79% відповідей вірні                             | 1               |
| Низький                                              | 60-69% відповідей вірні                             | 0,5             |
| Незадовільний                                        | Понад 40% відповідей невірні                        | 0               |

- Опитування (участь в дискусії):

| Рівень опанування | Якісна оцінка відповідей, поведінки здобувача                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Кількість балів |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Високий           | Демонструє глибоке розуміння концепцій місцевого економічного розвитку (МЕР), включаючи вітчизняний та світовий досвід. Відповіді чіткі, обґрунтовані та містять практичні приклади. Активно бере участь в обговоренні, пропонуючи оригінальні ідеї, що стосуються залучення інвестицій або брендингу території. Ефективно працює в команді, проявляє лідерські якості, сприяючи досягненню спільної мети. Демонструє високий рівень комунікативних навичок: вміє слухати та аргументувати свою позицію. Виявляє ініціативу та креативність у вирішенні проблем, наприклад, при розробці механізмів фінансування МЕР. | 1               |
| Достатній         | Розуміє основні принципи та еволюцію МЕР. Відповіді здебільшого правильні, але можуть бути недостатньо обґрунтованими або потребувати уточнення, особливо щодо інституційного забезпечення або форм взаємодії з громадськістю. Бере участь в обговоренні, але не завжди проявляє активність. Працюючи в команді, може відчувати труднощі у взаємодії з іншими учасниками. Має базові комунікативні навички, але може відчувати деякі труднощі у спілкуванні. Виявляє старанність, але не завжди проявляє креативність у вирішенні завдань, пов'язаних із розвитком трудових ресурсів або соціальним підприємництвом.  | 0,7             |
| Середній          | Має фрагментарні знання про місцевий економічний розвиток. Допускає помилки в трактуванні понять, особливо щодо критеріїв                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,5             |

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|               | доброго врядування або гендерної рівності в МЕР. Відповіді містять помилки та неточності, що потребують уточнення. Бере участь в обговоренні формально, не завжди розуміє суть питання. Працюючи в команді, може бути неефективним, може конфліктувати з іншими учасниками. Комунікативні навички розвинені слабо, відчуває труднощі у встановленні контакту. Не проявляє ініціативи та креативності. |     |
| Низький       | Знання про МЕР поверхневі та фрагментарні. Відповіді мають значні помилки, що унеможливають оцінювання. Уникає участі в обговоренні, не виявляє зацікавленості. Не може працювати в команді, порушує правила та етику поведінки. Комунікативні навички практично відсутні. Не здатний аналізувати ситуацію та приймати рішення щодо сприяння розвитку підприємництва громади.                         | 0,3 |
| Незадовільний | Не володіє базовими знаннями з дисципліни. Відповіді відсутні або повністю невірні. Відмовляється від участі в роботі, демонструє негативне ставлення до навчання. Не здатний до співпраці та комунікації. Не виявляє жодної зацікавленості до предмету.                                                                                                                                              | 0   |

*-виконання завдань самостійної роботи:*

| Рівень опанування РН відповідної навчальної програми | Якісна оцінка відповідей, виконання завдань                                                                                   | Кількість балів |
|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Високий                                              | Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття.                                | 1               |
| Достатній                                            | Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки.                                                                          | 0,7             |
| Середній                                             | Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні.                                                 | 0,5             |
| Низький                                              | Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. | 0,3             |
| Незадовільний                                        | Відповіді невірні.                                                                                                            | 0               |

*-екзамен:*

| Рівень опанування РН відповідної навчальної програми | Якісна оцінка відповідей, виконання завдань                                                                                   | Кількість балів |
|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Високий                                              | Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття.                                | 18-20           |
| Достатній                                            | Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки.                                                                          | 15-17           |
| Середній                                             | Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні.                                                 | 10-14           |
| Низький                                              | Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. | 5-9             |
| Незадовільний                                        | Відповіді невірні.                                                                                                            | 0-4             |

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – **екзамен.**